

Vizitnice in kuverte
po zelo nizkih cenah
priporoča „Kranjska tiskarna“ v Kranju.

Zmešane in strižene lase

kupuje po najvišjih cenah od 2 kilogramov naprej

Filip Well

velika trgovina z lasmi v Spodnjem Kralovcu
(Unter-Kralowitz) na Češkem. 171—24

P. n. čitatelje te anonce opominim, naj opozoré na mojo
adreso zbiralce las. — Na vsako vprašanje glede cene se
odgovarja.

Neveste, pozor!
Najboljša in najcenejša
kuhinjska posoda
kakor tudi
oprava
dobi se pri
Viljemu Killerju
v Kranju.

Proda se **stružnica** s kolesom, **šraub-
štok, triump', stroj za poliranje** z
vijakom (polirmašina), majhen **stroj za re-
zanje koles**, stroj za **poliranje toča-
jev** (šaco za steklo) za skupno ceno 50 kron.

Anton Murovec

urar v Radovljici.

15—2

Pozor!

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu

priporoča od svoje najstarejše, glasovite in najzmožnejše

tovarne za gasilno orodje

sl. gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje
in meče vodo; «univerzalko», prikladno za male občine, ki se nosije ali vozijo; parne brizgalnice, vodonoše,
sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice i. t. d., cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje
čelade, pase, sekirice, lestve ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove
in priprave za acetilen-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste, Gasilna društva, občine in pošteni kmetovalci-gospo-
darji plačujejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor.

— Cenike pošiljamo brezplačno in poštne prosto. —

10—2

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Ljubljanska
kreditna banka
v Ljubljani
Špitalske ulice števil. 2.

Nakup in prodaja vseh vrst rent,
državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d.
za najkulantnejših pogojev.

Posojila na vrednostne papirje
proti nizkim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje
denarnih vlog na vložne knjižice,
na tekoči račun in na
giro-conto s 4½% obrestovanjem
od dne vloge do dne vzdiga.
Eskompt menjic najkulantneje.

Borzna naročila. 189-19

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni,
za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom
stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vposiljatve naročnine se ne ozira. —
Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru.
Uredništvo in upravnništvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnin.
reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

GORENJE.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJE« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Kmet mora nekoliko misliti.

II.

Bog sam je pokazal, da sme kmet v svojih zadevah delati po svoji glavi, ker je vsakemu kmetu ustvaril ravnotako veliko glavo, kakor kakšnemu kaplanu ali župniku, ko bi ne bilo to res, bi imeli nositi vsi duhovniki mnogo večje glave, kakor drugi ljudje. Bog ti je dal pamet in um in prosto voljo, katero poslušaj in se ravnaj po njej! Če ne rabiš tega od Boga podarjenega daru, zametuješ ga in si Bogu nehvaležen zanj.

Tisti časi so minuli, ko je bila tlaka kmetu vsakdanji kruh. Časi so minuli, ko so vpregali kmete v grajske vozove in so jih grajski hlapci neusmiljeno bičali. Mlajši si niti ne mislijo, kako je bilo v tistih srečnih časih. Kmet je bil takrat v slabšem položaju kakor živina. Takrat so bili tudi že duhovni na svetu, čudno pa se zdi človeku, da takrat niso vedeli, da je vera v nevarnosti, še manj pa, da je treba pomagati kmetu. V tistih časih sta grajsčak in duhovnik živela prav prijazno in zadnjemu se ni bilo treba bati ne za vero, ne za bero. Ljudje-poštenjaki, napojeni od pravega liberalizma, pa so vzeli kmetu raz žuljavi vrat jarem grajskega hlapčevanja.

Kmet je bil prost in postavljen na svoje noge.

Toda kmet, navajen biti suženj, je ostal v enem oziru še prostovoljno v tlaki. Namreč nasproti farovžu. Svoje proste volje še ni imel. Kar mu je duhovnik rekel, in če je bil še tako neveden kaplan, vse je storil, čeprav v svojo lastno škodo.

Tiste pasje tlačanske ponižnosti se je nalezal kmet v toliki meri, da se je še danes ni otrešel.

A hvala Bogu, dobe se že kmetje, ki se s ponosom zavedajo svojege prostega stanu in se ne puste komandirati kakšnemu nezrelemu kaplanu. Kmet ima izkušnjo iz trdega življenja in pametnega gospodarstva, duhovnik pa ima izkušnje iz krščanskega nauka, zato pa pametni kmetje ne puščajo v drugih

kakor samo v cerkvenih zadevah duhovniku neomejeno besedo. Pri gospodarstvu hočejo biti sami gospodarji. Zadnje volitve so pokazale v večjih krajih, da kmet, pa ne tlačanski kmet in tepčast nevednež, ampak pošten, svoboden kmet stopa na dan in se ne pusti voditi od nevednih in neizkušenih kaplanov in drugih mladih duhovnikov. In to je čisto prav: Bogu, kar je božjega, cesarju, kar je cesarjevega, in zraven še pristavimo: Pustite kmetu, kar je kmetovega.

Kmet bodi gospodar pri svoji kmetiji in svojih zasebnih stvareh, duhovnik pa v cerkvi, za kar edino je postavljen.

To se večini duhovnikov ne dopade, ker nočejo več plesati kmetje po njihovi godbi. In zopet so začeli kričati: Vera peša, vera je v nevarnosti!

Stare ženice se seveda križajo pri teh besedah, zavedni kmetje pa se smejejo, ker vedo, da to ni res, da se le lažejo. Takih mož, ki postopajo sami svoji, je čedalje več. Zato pa tudi pošteno prihajajo nad nje in vpijejo: brezverci, liberalci, antikristi i. t. d. In vsak, še tako pošten človek, naj hodi še z večjo pobožnostjo k maši in spovedi, opravlja vse druge verske dolžnosti še tako vestno in natančno, samo če kakšne reči, ki jo spozna po svoji pameti, da ni prav in če jo ne potrdi duhovniku, je liberelec in brezverec. V začetku, ko so začeli metati te besede po poštenih možeh, so se bali nekateri, ker so mislili, kaj je to liberelec, sedaj pa se ne boje več in povdarjajo: Mi smo liberalci, ker vedo, da so liberalci zato imenovani, ker ne zametujejo od Boga jim dane pameti in proste volje, ampak jo porabljajo vsak čas.

Zato pa, poštene slovenski kmet, ohrabri se in bodi mož, ne pa poslušen hlapec tistih, ki te vselej še ne pogledajo. Vesel bodeš samega sebe in vesel te bode sam Bog.

K. N.

Ruska kmetija in lakota.

Konec.

Z gozdovi umro regulatorji moče. Ko gozd pade, pogine mah, ki vzdržuje dalje časa deževnico, ki se počasi razleze. Goljave se prikažejo, ko nalivi odplavijo dobro zemljo. Moča se sploh izgubi in potem sploh ni deževja. Hitro se oblaki prikažejo in ko bi imelo lepo rositi, vetrovi zopet kmalu razženo oblake. Tako pride, da več tednov, da, mesecev ni dežja. In brez dežja ni rasti. V tem najdejo gospodarski prijatelji najhujše zlo, ki preti kmetiji v zanikarnih državah. To dela kronično lakoto na ruski kmetiji.

Nemci v rajhu že 100 let skrbijo za to, da država sama vzame v svojo last velike hoste. Kdor se je vozil po Nemčiji, je videl lepe gozde. Kako pa pri nas v Avstriji? Zdaj par let se brigajo za to, da se na novo zasajajo hoste in se preveč ne izsekavajo. Pa tudi to ni dosti. Vse gre n. pr. iz hoste na Slovenskem. Oglja izvažajo na milijone stotov. Bukovina, lepa bukovina gre za majhne krajcarje, jelovino izvažajo neusmiljeno in zdaj so že padli slednji hrasti za železniške proge. Po slovenskem Štajerskem so bile lepe hoste, a ni jih več. Dolenjska je zapravila svoje lepe hoste, za mali denar, na Gorenjskem poje sekira hostam smrtno pesem. Koliko hloedov se izvozi tam na žage! — Star grajski oskrbnik je rekel: «Prej je bilo dosti hoste, tudi dosti potokov, reke so bile vedno enako velike in niso preplavljale. Vedno smo imeli dosti dežja, kar ga je bilo treba in rastlo je nebeskolepo.» Zdaj ob deževju naraščajo potoki in reke, vlačijo lepo gnojno ali črno hostno zemljo seboj in z rodovitnostjo polja je pri kraju. Lakota se prikazuje vsako peto leto na kmetiji. Hoste, hoste! Država, ali bodeš kdaj izprevidela, kaj so hoste! Namesto da bi bili najboljši možje kmetije v zastopih dežele in države ter poljedelski minister prvi učenjak v zvezi s praktičnimi kmetovalci, sodijo o vsem tem ljudje, ki morebiti poznajo le kakovosti dobrega konja, ali še tega ne, drugega pa nič o tej najvažnejši kmetiji ter pogojev njene rasti in njene sreče.

V Kranju, 1. februarja.

Neko posvetovanje državnoborskih poslancev se je vršilo dne 26. t. m. v Ljubljani, na katerem je dr. Šuštersič prepovedal klerikalnim poslancem stopiti v en klub z narodno-naprednimi poslanci.

Na Francoskem se je te dni razpravljalo proti kongregacijam in duhovnim družbam. Nujnost zakona se je sprejela z 361 proti 179 glasovi. Ministrski predsednik je sijajno zavrnil nekega grofa, ki je izkušal oprati «mrtvo roko». Njegov govor se na predlog parlamenta raztrosi po vsi Francoski.

Dopisi.

Iz Kamnika. Naš «slavni» vodovod je zdaj zopet enkrat zamrznil. — Gospod Fischer! Vi ste nam ta vodo-

vod napravili za naše drage denarje, pošljite nam tedaj še zdravnika, da ga ozdravi. Škandal je, da politična gosposka, ki bi vendar morala za to zadevo biti bolj brižna, ne stori niti koraka glede našega vodovoda. Stvar je tako velikega pomena za naše mesto, da bi vendar morala politična oblast storiti vse, da bi se odpomoglo za vedno tej vodni zadevi. Pomislite, gospodje, ki imate to v rokah, da se bomo naveličali prenašati vašo zanikarnost. Volitve so pred durmi in mi si bomo izbrali take može, ki nam bodo, če ne drugega, vsaj vodo preskrbeli. Te male vrstice naj bodo vam, sedanji odborniki, med katerimi se leskeče ime g. Fischerja, v pravočasen opomin. Kaj mislite, da mi spimo? Odgovor boste prejeli pri prihodnjih volitvah!

Iz mošenjske občine. Danes hočem izpolniti svojo obljubo, katero sem izrekel v dopisu, objavljenem v prvi letošnji številki «Gorenjca». Preje pa naj še omenim, da je bilo prav zanimivo poslušati, kako so gotovi ljudje v občini ugibali, kdo bi bil spisal tisti dopis. Dolžili so tega in onega, nazadnje pa naložili vso krivdo na nekoga, ki o dopisu gotovo ni prej vedel, dokler ni bil objavljen v «Slovenskem Narodu» in «Gorenjcu». To dokazuje, da naših «katoličanov» še ni dovolj razsvetlil dr. Šuštersič s svojim duhom, čeprav so se zanj tako slavno vojskovali pri zadnjih državnoborskih volitvah. Zdaj pa si oglejmo nekoliko bolj natanko to vojsko in nje končno zmago. Pred volitvami je bila maša, kakor nek-daj, ko so se slovenski kmetje odpravljali na boj s krvo- ločnimi Turki. K maši je pozval sam župnik Berlic vse svoje udane volilne ovčice. Kdor ni prihitel na Berlicevo povelje v Mošnje, tistega so tja pritirali njegovi pomočniki. In teh ima on dosti v osebah patrov in fratrov na Brezjah, v osebi kapelana Bleiweissa, v osebi nikdar pijanega Naceta in dr. Po maši se je podala na volišče vsa Berliceva truma, oborožena z glasovnicami, ki so bile v zadnjem trenutku od glavnih poveljnikov še enkrat skrbno pregledane in popravljene. Tej trumi se je pridružil še bojni topič iz daljnih Leš, katerega je vodil učitelj Julče ter svojim dragim mošenjskim znancem veselo naznanil, da jih bode še več prišlo iz Leš volit. In res je kmalu potem prikreval še en volilec za lešen-skim župnikom Tavčarjem. Tako zbrane volilce so mo-

je bil tako silen in tako utemeljen v bolestinah svojih občutkih, ki so prevladala vse moje živčevje. Zaman je bil ugovor, da inam pridno ženo in 6 lepih, pridnih otrok, ki neobhodno potrebujejo mojega varstva in zaslombe, zaman ugovor, da mi žive v pomoč še oče in mati, sestre in bratje, tast in tašča, zaman ugovor, da imam 1750 K dohodkov, zaman ugovor, da sem kristijan in verujem v Boga in na neumrjčnost svoje duše. Da, še misel na oni svet me ni plašila, kajti prepričan sem, da mora božja pravičnost mileje soditi take nesrečneže, kot jih sodi svet. Tu je na mestu svetopisemski rek: Ne sodi, da ne bodeš sojen.

S tem sem nekoliko opisal le eno stran svoje bo-lezni. Ima jih pa še veliko. Ni je toli razlike v pojavih kake bolezni, kakršna je ta, ni je pa tudi bolezni, ki bi ukrotila in uničila obenem vse dušne in telesne moči, vso voljo in odločnost, vse veselje in upanje, pri kateri bi bolnik in njegova okolica toliko trpela, kakor pri nevraste-niji. Ni ga zdravila ne tešila pri njej. Ko sem prebil smrt svojega očeta in tasta, ko sem prebolel umirovljenje, prišel je tudi zame čas rešitve. Uvidevši, da ne zmagam bolezni v mestu, da sem svoji rodbini le v nadlego, ne v pomoč, šel sem na bratovo planino Klek v Triglavskem pogorju 1559 metrov nad morjem, kamor sem dospel 26. junija 1900. Hotel sem živeti sam in brez udobne sedanje kulture. Edino udobnost, dobro posteljo je peljal brat z menoj. Prve dni nisem zapustil postelje in koče. Majerca mi je morala parkrat vsiliti na dan malo ravno

PODLISTEK.

Na kako čuden način sem ozdravel.

Čutiti sem začel neki čudni pritisk v čelu nad nosom, misli so postajale vedno bolj plitve, kar sem si zapomnil, izgubilo se je v kratkem in vsak spomin mi je postal težaven. Po potresu leta 1895 pa je izbruhnila bolezen s tako silo, da sem postal v 14 dneh nesposoben za vsako delo, spomin me je skoro popolnoma zapustil, spati nisem mogel, brati nisem smel, mučiti so me jeli tesnobni občutki v prsih in v vratu, družba se mi je studila, bal sem se ljudi, volja je popolnoma opešala, po pet do šest predmetov burilo mi je obenem po glavi in izgubljeval sem zmožnost urediti tiste. Vzlic temu, da sem popolnoma dobro izprevidel, da sta dve ali tri teh skupnih misli velike bedarije, da se mi blede, vendar se niso dale pregnati. Bil sem norec pri zdravi pameti. To je najmučnejši občutek. Pravi norec si ni svest svoje bo-lezni, nevrastenik* trpi podvojeno. S silo se mi je vri-vala misel na njo. Le načina, kako si jo prirojim sam, si nisem mogel izbrati. Videl sem se in bil tudi večkrat na kakem visokem hribu motreč visočino, a zdela se mi je prenizka in tla v dnu premeška, hodil sem pogosto-krat na železniško progo in študiral na kakšen način bi se usmrtil pod lokomotivo. Izbran je bil že vlak in pro- stor, kjer bodo iskali moje strte kosti. Pri odprtem oknu stal sem neštetokrat in premišljeval, ali bi ali ne. Nagon

* Nevrastenija = neke vrste živčna bolezen.

šenjski vojskovodji in njih priganjači vgnali v občinsko pisarno pri «Broščarju», kakor vžene pastir neumno živino v hlev. Nekateri kmetje so sicer godrnjali, češ, da nimajo dosti časa, ker jih na polju in v gozdu čaka še mnogo dela, a to ni nič pomagalo. Župnik Berlic dobro ve, kako se mora potolažiti kmetško nevoljo in zato jih je hitro pomiril. Ko so bile volitve končane, so šli v bližnjo gostilno k «Žababirtu» zamočit slavno zmago. Gospod Berlic je potem svoje zveste pomočnike in priganjače še posebej povabil v farovž «na en kozarec». Nace se je navidezno nekoliko branil ter izgovarjal, da mu vino škoduje, a nazadnje se je «zaradi zamere» vendar udal in odšel z drugimi. Ta kratek popis zadnjih državno-zborskih volitev v Mošnjah pove mislečemu bralcu dovolj, da bode vedel prav ceniti klerikalno zmago v naši občini. Pred kratkim smo imeli tukaj tudi dopolnilno volitev v občinski odbor. Gospod Jurgele se je namreč nekaj tednov pred svojo smrtjo odpovedal občinskemu predstojništvu. Zato je bilo treba nam izvoliti drugega župana. Že so se naši odborniki skoro soglasno domenili, koga bodo posadili na županski stolček. Ali naš kmet obrača, gospod župnik pa obrne! Tako se je zgodilo tudi pri nas, da je bil izvoljen za župana tisti, katerega je hotel imeti kot takega naš Berlic. Za želje in ugovore svojih župljanov pa se pri tem še zmenil ni. Pa čemu tudi. Saj so po njegovih mislih, kakor se posname po njegovi mogočnosti, vsi prebivalci mošenjske, lešenske in ljubenske župnije le zaradi njega na svetu, a ne on zaradi njih v Mošnjah. Zato bi res ne bilo prav, ko bi si upal kak njegov podložnik drugače misliti in želeti, kakor je njemu všeč. A pustimo šalo in resno bodi povedano še to, da je naš Berlic ravno pri tej zadnji volitvi lahko spoznal, da tudi volje naših preprostih občanov ne sme teptati preveč samooblastno. Učitelj Nace pa je baje dobil pri «Žababirtu» prav neprijeten spomenik, ker se je preveč strinjal z Berlicevim ukazom zaradi njegovega vina! Sme se torej upati, da se je tudi v našem kraju že začelo dani in da se bode tudi naše prebivalstvo kmalu postavilo na lastne noge.

pomolzenega mleka in košček črnega kruha. Nekega krasnega jutra zlezem iz brloga in pogledam par sto korakov okrog koč. Vrnil sem se sicer takoj zopet v koč, a zdelo se mi je, da je bilo dobro zame in šel sem poskušat. Naletel sem na prijetno gozdno stezo, ob tisti so rastle različne gorske cvetlice, katere sem začel nabirati, videl sem velikanska mravljišča in na njih svitlo rumene kapljice smole. Hajd po njih in pet do šest sem jih izkušal požreti po Kneipovem nasvetu, a težko je šlo. Ti poskusi so me nekako zmotili, da sem vsaj te trenutke pozabil na svojo bolezen. Bilo jih je ta dan le kakih pet minut, a bilo je vsaj nekaj, česar nisem doživel že več mesecev. Nadaljeval sem prihodnji dan pot in dospel po nji na Bratovljo peč vrh doline Radolne. Tu sem premočnil visočino in ta se mi je zdela zadostna. Vrnil sem se zadovoljneji in mirnejši. Med potjo pridem na trato z mehko travico. Spomnim se očeta Kneippa in čevlje dol. Ko se zopet obujem, iznenadila me je prijetna toplota v nogah, kakršno sem pogrešal, že toliko mesecev. Bil je drugi povod k zadovoljnosti. Pridem h koči. Zadiše mi ravnokar politični žganci. Pokusim jih in teknili so. Teh treh ugodnih utisov sem imel tisti dan dovolj, neugodnega ni bilo nobenega. Ni čuda torej, da sem upal, da bom boljše spal. Tega sicer ni bilo, a nekako okrepčan in brez napore vstanem pravočasno ter grem nabirat jagod. Dobil sem le nekaj brinovih, rdeče in črne so pa šele cvetele, dozorevale so na Kleku šele septembra meseca. Iti mi je bilo dve uri navzdol, predno sem prišel do njih. Veselje, ko jih zagledam, je bilo tem večje.

Se nadaljuje.

Iz Radovljice. Naša dušna pastirja še vedno mešata v cerkvi politično godlo. V nedeljo je dekan rekel na prižnici, da nekatere osebe samo zato hodijo v cerkev, da kaj slišijo ter potem to hitro pišejo v «Gorenjca» in v druge časnike, in da vse te osebe dobro pozna. Ali bi on morda rad videl, da bi v cerkev hodile same ženske in pa najnezavednejši klerikalni možaki in da bi potem tudi ti zunaj nikomur ničesar ne povedali, kaj so slišali v cerkvi? Včasih ni bilo tako! Ko smo bili še otroci, so nas doma in v šoli vprašali, kakšen evangelij in pridiga sta bila v cerkvi in ako si nismo bili dosti zapomnili od tega, zapela nam je leskovka ali pa smo morali iti klečat namesto jest. Ali zdaj naj se nikamor več ne izve, kaj se govori v cerkvi. Ali naj bode tudi ta podobna župniščem, v katerih so razni klerikalni «Netopirji» prirejali večerne volilne shode? Naš gospod dekan je torej z navedenimi besedami očitno priznal, da ni prav, ker politikuje v cerkvi. Zato naj bi se bil takega dejanja vzdržal, pa bi tudi nihče nikamor ne bil pisal o njem. Kape-lan pa je imel v nedeljo pridigo o samih klerikalnih zmagah in umazanih časopisih, kakršni so po njegovih mislih le «Slovenski Narod», «Rodoljub», «Rdeči Prapor», «Ljubljanski Zvon» in še nekateri liberalni listi. O umazanem «Slovcu», «Domoljubu», «Slovenskem Listu», i. t. d. pa ni nič povedal. Zato bi bilo dobro, da «Gorenjec» ob priložnosti razloži svojim bralcem, kakšni poštenjakoviči pišejo te klerikalne liste!

Iz Kranja. Odkritosrčno priznamo, da se nam že kar gabi vkvarjati se z dopisi iz Kranja v «Slovenskem Listu». Poje se v vseh ena in ista pesem. Ker naši ljubeznivi nasprotniki ne morejo ovreči naših resničnih trditvev, pa skušajo — kakor že večkrat povedano — z zavijanjem dejanskih razmer in še večkrat z neutemeljenim predbacivanjem sumničiti občinski odbor in begati javno mnenje. Navadno izstavijo komu tudi kak «Fleiss-zettel», da bi dotičnika malo bolj priklenili nase. Od sobote do sobote vlečejo na ta način svoje redke pristase za nos. Če jim dokažemo neresničnost njih pristanskih poročil, pa lažejo prihodnjo soboto po stari «šablioni» naprej. Tako delajo že vsa leta, in do pičice so ostali zvesti svojemu programu tudi v svojem odgovoru na naš dopis v predzadnjem «Gorenjcu». Niti na um nam ne pride, da bi se ozirali na vse otročje-naivne čenčarije, katerih kar mrgoli v «Slovenskem Listu», a prisiljeni smo odgovarjati na nekatere predebele neresnice, ker bi se v nasprotnem slučaju utegnil molk tolmačiti napačno.

Na naše vprašanje, zakaj imamo v občinskem zastopu in vseh društvih vodilno besedo, nam dajejo nasprotniki uprav klasičen odgovor: «Zato, ker se povsod vsiljujete in tišite v ospredje. Kakor nam, je tudi vam dobro znano, kako se je postopalo pri zadnjih občinskih volitvah, **kjer je naš župan trgal naša veljavna pooblastila.**» Kakor je prvo očitje smešno (točen odgovor smo podali v onem svojem dopisu), tako je druga trditev naravnost nesramna in zlobna. Tedaj prisleparili smo si večiuo, in župan je k temu pripomogel s tem, da je trgal nasprotna veljavna pooblastila! Možu, ki se že 27. leto trudi uspešno za prospeh mesta, ki žrtvuje vsak dan po več ur na nesebičen način za občino in čegar nepristranost je vzvišena nad vsak dvom, temu možu očitajte zlorabe uradne oblasti. K taki trditvi se morejo povspeti le ljudje, ki nimajo v sebi več sramu in čuta poštenosti. Župan Šavnik je sestavil za zadnje občinske volitve volilno komisijo popolnoma nepristranski, oziraje se na obe stranki. Komisija je vsa neveljavna pooblastila zavrgla soglasno, držeč se navodila, podanega po navzočem vladnem komisarju, c. kr. okrajnem glavarju dr. Mihaelu Gstettenhoferju, da se namreč ne pripoznajo ona pooblastila, katera je izstavila ena oseba raznim pooblaščenecem, ako ni bilo moči določiti, katero pooblastilo je zadnje. Veljavna in neveljavna (od 12 volilk) pooblastila so skrbno spravljena. Volilne zapisnike, volilne pole in nasprotne liste je podpisal župan, vsa komisija in vladni komisar brez vsakega pridržka. O istinitosti tu navedenega se vsakdo vsak čas lahko prepriča iz volilnega akta.

Župan je z največjo objektivnostjo vodil volitve. Za občino niti ni oddal glasu, kamoli, da bi bil trgal pooblastila, bodisi veljavna ali neveljavna. To vse nasprotniki vedo prav dobro, a izmislili so si grdo laž, da bi župan, užaljen po takih nesramnih očitanih, odložil svoje dostojanstvo. Vse dostojno meščanstvo pa pričakuje, da se prezasluzni mož že iz ljubezni do občine, katero je vodil vzgledno toliko let, ne bo uklonil tem zavratnim napadom.

«Za vaše resno delo je najboljši dokaz vaš vodovod iz Kokre. Gradi se že pet let, a rezultat je enak 0.» Tako se bere dalje v «Slovenskem Listu». Smelo lahko trdimo, da se je trudil občinski odbor, zlasti pa vodovodni odsek z vso intenzivnostjo in vztrajnostjo, da se bo prej ko mogoče rešilo ugodno to, za mesto prevažno vprašanje. Naslednjega pa ne navajamo morda v opravičevanje na predstojeci neosnovani napad, ampak v informacijo onim, ki niso poučeni o tej zadevi. Ravno sedaj pred tremi leti je prejela občina Hraskyjev generalni projekt za kokriški vodovod, ki bo preskrbel vodo mestu Kranju in mnogim vasem. Ta načrt in oni dunajske delniške družbe se je izročil izvedencem v presojo. Vsled soglasno podane izjave tehničnih izvedencev in deželnega zdravstvenega sveta se je občinski odbor soglasno izrekel za Hraskyjev načrt, ki je za mesto tudi najcenejši. Pripravljalna dela so se izročila vodovodnemu odseku, ki je v 51 sejah (in oglelih) vršil svojo dolžnost z vso vnemo. Merila se je po večkrat in v različnih letnih časih s pomočjo izvedencev množina vode. Kakovost vode se je preiskovala na Dunaju in v Ljubljani. Ker so imela vsestranska poizvedovanja najboljši uspehi, je skušal vodovodni odsek še l. 1898. pridobiti vasi za prekornostno podjetje, da bi mogla občina na podlagi Hraskyjevega generalnega načrta predložiti že leta 1899 deželnemu odboru prošnjo za podporo. To delo po deželi je povzročalo največ težkoč, bilo je mučno ter naporno in naši kranjski nasprotniki so se trudili prav pošteno, da so nam tisto kar najbolj otežkočili tako z besedo, kakor z ono famozno brošuro «Uvaževanja vredna pojasnila». Zbegali so že itak nezaupnega kmeta. Tako se je proti volji občine stvar zavlekla in ni bilo mogoče več poslati prošnje deželnemu zboru. Ko se je večina vasi (razen treh) izrekla za vodovod, je naročila občina podrobne načrte pri inženirju Wagenführerju. Drezalo se je osebno, pisмено in brzojavno. Ko so dospeli obsežni podrobni načrti, je bilo treba tiste zopet prenehati. Oglasile so se nove vasi. Med tem se je nakupilo privatnim potom Čemšenikarjevo posestvo za razmerno nizko ceno in osigurala se je občini lastnina za slučaj izpeljave vodovoda. Ko je vodovodno vprašanje srečno preromalo ta križevi pet, se je sestavila prošnja na deželni zbor. Posamezniki in deputacije so informirale o vseh korakih in načrtih deželno vladno, deželni odbor in posamezne poslance. Delalo se je neprenehoma in deželni zbor je v svoji seji dne 3. maja «pripoznavši napravo vodovoda za mesto Kranj in okolico kot gospodarsko prekornostno zagotovilsoglasno tej napravi 25% deželnega prispevka» (dopis deželnega odbora od 14. junija 1900 št. 6565). Glede na slabo gnotno stanje dežele Kranjske ni bilo pričakovati tako ugodne rešitve. Pridobitev kakih 140.000 kron je našim nasprotnikom seveda enako 0. Na zahtevo deželnega stavbinskega urada je bilo treba še popolniti načrte, posebno zaradi vodnega stolpa za mesto Kranj. Vsled tega je bilo zopet treba čakati nekaj mesecev, a sedaj pa tudi ni več nevarnosti, da bi nam ministrstvo vrnilo načrte v popolnitev, kakor se je n. pr. pripetilo Novomeščanom. Tako je izvel občinski odbor svojo nalogo in vsa obsežna pripravljala dela, ki bi stala drugod tisočake, ne stanejo niti 200 gld.! Vsak nepristransko sodeč človek mora priznati, da se je občinski odbor brigal za vodovodno vprašanje vsestransko temeljito in z najboljšim uspehom. Kam dovede pri tako važnih vprašanjih (ko se gre za lepo svoto tisočakov) površnost, o tem se lahko pouče cenjeni bralci iz današnjega kamniškega dopisa, ki se bavi s ponesrečenim vodovodom v Kamniku.

Le še «Fleisszettel»! Da bi g. Franca Omerso še malo bolj pritegnili nase, pripovedujejo nasprotniki v onem odgovoru, kako krvavo-maščevalno je postopal občinski odbor proti odličnemu meščanu gosp. Francu Omersi, ker se je radi njegovega virilnega glasu pravdal skozi vse instance. Vprašajo, če je tu odločevala stvar ali oseba? V tolažbo jim povemo, da edino le stvar. Zoper osebo g. Omerso nimamo kar nič. Če je propal pri zadnjih občinskih volitvah, je to njegova krivda, ker je nastopil kot kandidat nasprotne stranke. Vojska je vojska! Sicer bi nam pa bil, bodisi kot virilist, bodisi kot izvoljeni odbornik, v občinskem odboru mnogo ljubši, kakor marsikdo drugi, ki je vaje vplivati bolj s pestjo, kakor z možgani. (Prosimo pa, tega ne smatrati kot «bonbonček».) Zadeva je pa v resnici takale: G. Omersa in nek drug meščan sta priglasila svojo pravico do virilnega glasu, in župan je o tem obvestil — kakor je njegova dolžnost — c. kr. okrajno glavarstvo in deželni odbor. Glavarstvo je vrnilo le Omersovo vlogo s pripomnjo, da naj se o njej izreče občinski odbor. Po § 17. občinskega reda so virilisti oni, ki plačujejo ali od svojega nepremičnega posestva v občini vsaj 100 gld. direktnega davka (realni davek), ali od svoje obrti ali pridobitka 200 gld. G. Omersa se je skliceval na prvo določbo in je navel med realnim davkom tudi hišnino. Ker pa občinski odbor ni vedel, ali naj se smatra hišnina (hišnonajemni davek) tudi kot realni davek, je sklenil zadevo izročiti deželnemu odboru, ki naj bi odločil v sporazumljenju z deželno vladno, če je smatrati hišnino kot davek od nepremičnega posestva v smislu § 17. občinskega reda. To vprašanje je namreč za sestavo kranjskega občinskega odbora jako važno. Ako se prišteva hišnina k realnemu davku (in ne k pridobninskemu) potem imamo v Kranju poleg 18 odbornikov, tudi še kar 14—17 virilistov, ki s svojo odsotnostjo vsak čas lahko povzročijo nesklepčnost občinskega odbora. Prava «Hausherrenversammlung»! Tako bi se lahko onemogočilo vsako delovanje. Ker se je v tem slučaju deželni odbor izrekel nekompetentnim, je občinski odbor glede na to morebitno zamotano razmerje, nikakor pa ne z ozirom na osebo Omersovo, izjavil na predlog občinskega odbornika Jos. Goloba, da se g. Omersi ne pripozna napolnana pravica v smislu § 17. občinskega reda. Na to gospod Omersa niti ni hotel rekurirati, a prigovarjal mu je župan sam, češ, da se enkrat reši to preporno vprašanje. Pritožba je prišla do upravnega sodišča, in to je odločilo v zmislu Omersovega priziva. Vsled te odločbe je pa občinski odbor že pred dvema letoma naprosil deželni zbor, da se izpremeni nesmiselni in zastareli § 17., kar se bo letos tudi zgodilo. Toliko v pojasnilo. Ker nasprotniki trdijo, da je ta pravda stala mnogo denarja, naj jim povemo, da celih 19 gld. in 22 kr.! Odvetnik je interveniral le pri upravnem sodišču, drugo je pa preskrbel župan sam. Občina nima na razpolago tisočakov, katere bi brez potrebe metala v — vodo!

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebne vesti. Nadučitelj na I. mestni deski ljudski šoli v Ljubljani in c. k. okrajni šolski nadzornik v Kranju, g. Andrej Zumer je imenovan ravnateljem. — Okrajni šolski svet je imenoval c. kr. okrajnega zdravnika g. dr. Edv. Šavnika krajnim šolskim nadzornikom za Kranj. — V okrajne šolske svete so od strani deželnega odbora imenovani na Gorenjskem naslednji gospodje: Za Kranj trgovec Ciril Pirc in grajščak Janko Urbančič, za Radovljico župan Jakob Peternel z Bleda in trgovec Oton Homan iz Radovljice, za Kamnik župan Luka Mlakar iz Lukovice in sodnik U. Garzarolli iz Kamnika. — Trgovski minister je potrdil izvolitev gg. Jos. Kušarja predsednikom in Ant. Kleina podpredsednikom trgovinske in obrtne zbornice na Kranjskem. — Gosp. Ivan Laibacher, postaje načelnik v Trebnjem, je prestavljen v Škofjo Loko.

Zadnji «Slovenski List» nam milostno prisodi pičlo 200 naročnikov. V tolažbo mu povemo, da tiskamo «Gorenjca» najmanj v 800 izvodih, kadar je pa dobro papiriciran pa še več. Posameznih števil ni več dobiti.

Za mesto Kranj potrebujemo vsakokrat 300 števil. In kar je glavna stvar, vsak iztis se pošteno plača. Ne vemo ravno po koliko izvodov tiskajo svetovno revijo «Slovenski List», a če ga pošiljajo samo onim, ki ga plačajo, potem bi bilo 500 odtisov pač preveč! Samo v Kranju poznamo pet oseb, ki niso naročene na Koblarjevo glasilo; a dobivajo ta cen list že tri leta kar tako. Nič ne de! Če bo tudi zmanjkalo potresnega denarja, kak kranjski dekan si še vedno lahko «špoga» tak šport!

Narodni Kranj in dr. Tavčar. Pod tem zaglavjem poroča «Slovenski List», da je dr. Tavčar oni dan enkrat v Kranju zahteval pri železniški blagajni po nemški vozno karto in da so ga nekateri okoli stoječi poučili, da na slovenskih tleh lahko slovenski zahteva vozni listek. Bilo pa je takole: Kakor znano, je prišel dr. Tavčar v Kranj zastopat C. Pirca v kazenski zadevi. Ker je bila obravnava hitro končana, se je hotel odpeljati že z vlakom ob polenajstih dopoldne. Pirc ga je spremljal na kolodvor. Ko prideta tje, je stal Šuštersičev zastopnik dr. Brejc na pragu. Dr. Tavčar dregne Pirca in mu reče: «V soboto bom pa v Slovenskem Listu!» «Zakaj?» vpraša Pirc. Dr. Tavčar: «Zato, ker bom sedajle nemški zahteval vozni listek. Ti pa pristavi, da je to škandal.» Pirc prikima in oba se pridružita dr. Brejcu. Nihče drug ni bil v veži in pred blagajno, kakor omenjeni trije. Dr. Tavčar zahteva nemški karto, Pirc ga ošteje, dr. Brejc ga pa — ni dal v «Slovenski List».

Zabavni večer «Narodne čitalnice v Kranju» je uspel minulo soboto nepričakovano lepo. Čitalničarji so komaj pričakovali gledališke predstave. Eno dejanska precej plitva veseliga «Moj ideal» zahteva točnega in lahkega igranja. Če vpoštevamo, da čitalniški diletanti niso nastopili že dve leti, moramo priznati, da so še precej dobro izvršili svoje vloge. Odlikovala sta se gospa Valenčičeva in gospod Rozman. Tudi mlajše moči so pokazale, da se bodo kmalu udomačile na odru. Igri je sledil živahen ples, h kateremu je svirala neumorno domača godba na lok. Prvo kadriljo je plesalo 20 parov. Pozno v jutro se je razšla vesela družba. Zadovoljstvom se je opazalo, da se je vendar enkrat na okusen način prenovila čitalniška dvorana. Nad vse je pa presenetila plesateljino mladino prav praktično napravljena ventilacija. Sedaj ni več nevarnosti, da bi se kdo zadušil med plesom. Prihodnja veselica bo na pustno soboto, 16. febr.

Kranj šteje po zadnjem ljudskem štetju 2473 prebivalcev brez dijakov, ki so bili 31. decembra na počitnicah.

Plesni venček, ki ga priredita «Slovensko bralno društvo» in «Gorenjski Sokol» dne 2. februarja, bode, kakor se da sklepati iz zanimanja občinstva, najbolj obiskan in najprijetnejši, kajti udeležba bode iz vseh slojev občinstva ogromna. Obleka je promenadna. Vabila so se razposlala, ko bi pa kdo želel udeležiti se venčka in je bil pri veliki množini vabil prezrt, naj se slobodno udeleži veselice.

Občni zbor «Slovenskega bralnega društva v Kranju» se vrši v nedeljo, dne 3. februarja ob 1. uri popoldne v novih društvenih prostorih.

Gospod Edvard Dolenz, trgovec v Kranju, je daroval povodom smrti svojega očeta v imenu obitelji Dolenz tukajšnji dijaški kuhinji 100 K, za kateri velikodušni dar se odbor blagemu dobrotniku kar najiskrejeje zahvaljuje.

Iz Vogljan se nam poroča, da je zbolel ondotni 67 let stari župnik Miha Kotnik in da skoro gotovo ne bo okreval več. Vseh 16 let, kar služi v Vogljah, je bil miren in uzoren duhovnik. Le pri letošnjih volitvah, ker je bil primoran poseči v volilni boj, smo prišli z njim v navskriž. To je tudi sam obžaloval. Pogrešali ga bomo zelo, ker težko bomo dobili toli miroljubnega duhovnika, kakor je bil on. Želimo mu, da bi zopet ozdravel in še nadalje ostal pri nas.

† **Edvard Globočnik** v Cerkljah, je služboval 39 let kot zdravnik. Spočetka je bil nastavljen v Škofji Loki pri rudnikih, v Železnikih, nekaj časa v Kranju, najdlje pa v Cerkljah. Izšel je iz stare kirurške šole, povspel se pa po lastni pridnosti do dobre izvežbanosti v svoji stroki. Lasten mu je bil nekaj siguren nastop, ki je

vzbujal in utrdil zaupanje bolnikovo in zdravniku pripomogel do lepih uspehov. Deloval je pa tudi na korist in prospeh cerkljanske občine v občinskem odboru, v krajnem šolskem svetu in pri ondotni kmetijski podružnici, zato ga je izvolila občina častnim občanom. Za vse svoje delovanje je bil odlikovan z zlatim križcem za zasluge. Bil je narodnjak, ki je podpiral narodna društva in dobrotnik dijakov. Zadnje leto je začel bolehati, zato je prosil malo časa pred smrtjo sam za umirovljenje. Minulo sredo smo ga pokopali. Veličasten njegov pogreb, katerega se je udeležilo mnogo odličnih mož iz Kranja, Železnikov, Vrhnike in Ljubljane, zlasti zdravnikov, je svedočil, da je bil pokojnik vobče čislán in spoštovan mož, kateremu ostane ohranjen časten spomin pri vsakomur, ki ga je poznal.

V Naklem ima kmetijska podružnica čudnega predsednika. Povsod, naj bode to ali ono društvo, se rado ponaša z velikim številom svojih udov, le pri naši podružnici je drugače. Naš predsednik, namesto, da bi pridobival nove ude, še bivše odbija, tako da jih je precejšnje število izstopilo. Nekateri so se obrnili drugam, drugi pa sploh niso več udje. Gospod predsednik, ali se pravi to delati v korist kmeta!?

V Radovljici je priredila minuli četrtek podružnica slovenskega planinskega društva predavanje o potovanju po Južnem Španskem. Predaval je gospod župnik Lavtizar iz Rateč.

Več Radovljčanov in Predtržanov si usoja tem potom vprašati svojega dekana in kapelana, če vesta zakaj so njih predniki sezidali radovljiško cerkev? Ali zato, da bi se v nji vernikom oznanjevala božja beseda, ter se jim priporočal mir in krščanska ljubezen, ali zato, da se v nji hujska in žali ljudi ter tako dela za Šuštersičevo in Jegličovo klerikalno propagando. Ali hočeta s svojim političnim rogoviljenjem na prižnici res odgnati zadnjega zavednega občana iz cerkve?!

V Kropi je umrl dne 26. t. m. g. Benjamin Schuller bivši fužinar, občinski svetnik in član okrajnega šolskega sveta. Na svoja stara leta je mož oslepel in izgubil svoje premoženje. Bil je 72 let star.

Z Gorij pri Bledu se nam piše: Kakor je že dopisnik v «Slovenskem Narodu» dokazal, da je pri županstvu v Gorjah velik nered, in da je gospod župnik poslanec Ažman nasproten tistim, ki zahtevajo red, vsakakor je nečastno za Vas, gospod poslanec, ki ste kot deželni poslanec in občinski odbornik vendar dolžni skrbeti, da se ravna pravilno z javnim občinskim premoženjem. Zakaj tedaj delujete nasproti tistim odbornikom, ki storijo s tem svojo dolžnost. Tak zastopnik ne zasluži drugega, kakor da mu volilci izrečemo nezaupnico, katero hočemo v kratkem poslati v vse časopise na Kranjskem. Radovedni smo le, ali bode pravični «Dihur» in «Slovenec» tudi sprejel tisto. V Gorjah se je pobijal raz lece «Gorenjec», češ, da je še veliko bolj nevaren kakor «Slovenski Narod». Poslanec Ažman, zakaj imate vendar strah pred časopisi; povejte, zakaj ne prineseta ničesar «Domoljub» in «Slovenec» o gorjanskih občinskih zadevah, menda zato, ker nimate prave vere. Več odbornikov.

V Kranjski gori priredi ondotno gasilno društvo v soboto (na svečnico), dne 2. februarja t. l. plesni venček v gostilni «pri pošti». — Začetek ob šestih zvečer. — Vstopnina 1 krono. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

Na Koroški Beli je izvoljen županom g. Anton Potočnik, občinskim odbornikom pa Franc Soklič in Jožef Vidic.

Škofjeloška čitalnica priredi jutri na svečnico v društvenih prostorih plesni venček. Sodeluje radovljiška godba na lok.

Umrl je umirovljeni ameriški škof Ignacij Mrak, rodом iz Poljan na Gorenjskem. Star je bil 90 let.

V Ihanu je izvoljen županom posestnik Lovrenc Gregorin z Brda, občinskim odbornikom pa posestnika Andrej Flerin z Goričice in Franc Sojer iz Ihana.

Gorelo je dne 13. t. m. v hlevu posestnika Franca Podbevška v Dupeljnah, občina Zlatopolje v kamniškem političnem okraju. V treh urah je zgorel cel hlev in vse

ondi shranjeno seno. Škoda se ceni na 2000 kron, za-varovan pa je bil Podbevšek le za 1400 kron.

Napad. Dne 21. m. m. okoli polenajstih ponoči sta napadla Valentin in Jožef Kopitar iz Velikega Mengiša iz kamniškega semnja vračajočega se posestnika Antona Žnidarja, po domače Veberja iz Utika, občina Vođice, potem, ko sta se že nekaj časa peljala z njim. Fanta sta Žnidarja premetovala po tleh in ga oropala 60 kron denarja z denarnico vred. Orožniki so zasledili čez dva dni storilca in ju izročili sodniji v Kamniku z oropanim denarjem v znesku 41:37.

Kamniška narodna čitalnica napravi — kakor smo omenili že zadnjič — jutri na svečnico veselico s plesom. Vstopnina za člane 40 vin., za nečlane 80 vin. Začetek točno ob polosmih zvečer.

Iz Kamnika se nam piše: V noči dne 27. m. m. sta kovaška pomočnika Janez Slapnik in Jernej Funtek počakala zunaj mesta pod nekim kozolcem mizarja Primoža Brleca iz Duplice, ki je šel mirno domov, in ga napadla z železnimi drogovi ter ga prav težko ranila; malo je manjkalo, da ga nista ubila. Suroveža sta se izročila sodišču. Pravijo, da je tega napada krivo neko malomarno dekle.

Na Koroškem.

V Dobričah se je pri zidarskem mojstru Francu Isolu službujoč delavec Dominik Dequardi po noči baje preveč odel čez glavo in umrl vsled zadušenja. Vpeljane sodnijske preiskave niso mogle najti drugega vzroka smrti.

Vrbsko jezero je vsled velikega mraza zamrznilo črez in črez.

Ustrelil se je vnoči dne 26. m. m. — kakor se nam poroča iz Celovca — lovec Lovrenc Jerner, pri lovskem bataljonu št. 8. v srce. Kroglja prodrla je strop in krov vojašnice. Vzrok samomora je menda ljubezen. Pokopan je bil po cerkvenih obredih z vojaško častjo. Pri pokopu je igrala godba 17. pešpolka.

Križem sveta.

Prebivalstva so našli pri ljudskem štetju v Kočevju 2172, v Novem mestu 2162 duš, na Reki 39.355, v Brežicah 1164, v Budimpešti 729.383, v Pragi (brz. predmestij) 196.166, v Ljubnem (mestu) 4118, v Lincu 55.425, v Gorici 23.671.

Tele s tremi pari ušes na glavi je došlo na svet v Sunji na Hrvatskem.

Smrtonosni poljub. Te dni se je vračal iz potovanja v Turin nek Boštjan Balbo s svojo izvoljenko. Mrak je bil. Deklica mu v strastni ljubezni pritisne poljub, a ni opazila, da jo opazuje nek tujec. Ko je poljub že oddala, zašliši smeh in ugleda onega tujca, požene se vanj, hoteč mu storiti nekaj hudega, a on jo odbije s palico. Deklici pride Balbo na pomoč. Tujec se zasuče, in Balbo zastoka. Porinil mu je nož v srce, in Balbo se je mrtev zgrudil.

Umrl je slavni italijanski skladatelj Verdi, ki je bil pokopan na državne troške.

Pogreb angleške kraljice Viktorije se je vršil danes ob treh popoldne. Avstrijo je zastopal prestolonaslednik Fran Ferdinand. — Kraljičina zapuščina znaša okrog 70 milijonov funtov šterlingov.

Visoka starost. V Liverpulu živi 104 leta stara žena, ki je bila rojena l. 1797 in je popolnoma čvrsta in zdrava.

Gospodarske stvari.

Dobavni razpis. Dne 5. februarja t. l. vršila se bo v poštnem in brzojavnem odseku ministrstva za javne stavbe v Belemgradu ustna licitacija za dobavo 10.000 komadov lesenih brzojavnih drogrov. Natančnejši pogoji za dobavljanje ležijo v gospodarskem oddelku zgorajšnjega odseka vsakomur na upogled. Vadija je vložiti 30.000 dinarjev ali v gotovini ali v vrednostnih papirjih, ki dosežajo enako visočino.

Učenec

poštenih starišev, vsaj 14 let star se sprejme v trgovino z mešanim blagom, preskrbljen z vsem, hrano in obleko.

Natančneje se izve pri upravitelstvu «Gorenjca». 21—1

Leon baron Baillou usoja se s tem javiti svojo bodočo poroko z gđ. Josipino Kohn, hčerjo visokorodnega g. Feliksa Kohna, viteza c. kr. avstr. Franc Jožefovega reda, komendnika kralj. španskega reda Izabele Katoliške i. t. d. in pokojne visokorodne gospe Marije Kohn, rojene Elzer.

23

Poroka se vrši z. febr. 1901 ob pol 12. uri dopoldne v kapeli pri sv. Štefanu na Dunaju.

Na Mokrici, meseca januarja 1901.

Globoke, neizrečne žalosti potrti naznanjajo podpisani vsem sočutnim sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je preminul njih iskreno ljubljeni soprog, oče, tast, brat, svak in ded, velerodni gospod

Edvard Globočnik

okrožni zdravnik, odlikovan z zlatim križcem za zasluge, častni občan cerkljanski i. t. d.

ki je po težkem, mukepolnem trpljenju, v 61. letu svoje dobe, sinoči ob poldevetih, večkrat previden s tolažili vere, blaženo zaspal v Gospodu.

Zemski ostanki dragega rajnika bodo v sredo, dne 30. t. m. ob treh popoldne slovesno blagoslovljeni in jih potem polože na tukajšnje pokopališče v rodbinsko rakev k večnemu počitku.

Sv. maša-zadušnica se bode brala v domači župni cerkvi. 22

V Cerkljah pri Kranja, dne 28. prosinca 1901.

Otilija Globočnik, roj. Wagner, soproga. — Dr. Edvard Globočnik, sin. — Elizabeta Wagner in Antonija Schellauf, svakinji. — Marija Globočnik, sinaha. — Marija Plepelič pl. Pleso, sestra. — Marjan, Feliks in Edo, vnuki.

Zahvala

vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so žalujoče in rajnegh našega ljubelega očeta i. t. d. gospoda

Edvarda Globočnika

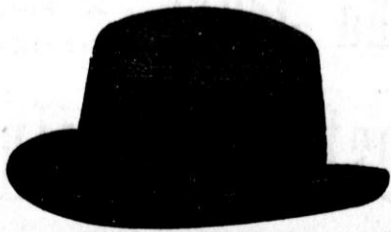
okrožnega zdravnika

tolažili v boleznih ter prihiteli kljub slabemu vremenu, da ga spremijo k večnemu počitku. Istotako tudi darovalcem in darovalkam prekrasnih vencev, oziroma raznih svot dobrodelnim namenom, dalje gg. duhovnikom in učiteljem-pevcem za tri prekrasne, mile nagrobnice. Hvala tudi sl. občinskemu odboru, gasilnemu društvu in šolskemu vodstvu za prostovoljno spremstvo.

V Cerkljah, 31. prosinca 1901.

Žalujoča rodbina.

Za nakup v Ljubljani se priporočajo naslednje tvrdke:

KLOBUKE

najnovejši fagone priporoča po nizki ceni 57—46

J. S. BENEDIKT na Starem trgu.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Pravo

plzensko pivo

iz združne pivovarne

vedno popolnoma sveže v sodih in steklenicah

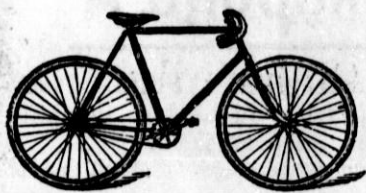
se dobiva 59—46

v zalogi Ivana Gorupa.

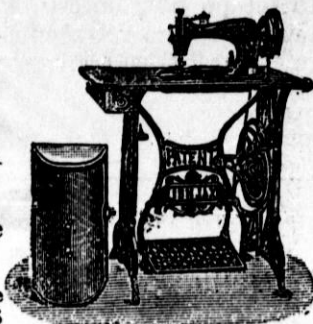
Telefon št. 90.

Agentura.

Trgovska komisija.

Šivalni stroji
in kolesa.

Tovarniška zaloga

IVANA JAX-A

Dunajska cesta št. 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa.

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje
zastonj. 63—46

Nepremočne vozne plahute

v različni velikosti in kakovosti ima po nizki ceni vedno v zalogi
108—39

R. Ranzinger

špediter c. kr. priv. južne železnice, Ljubljana, Dunajska cesta št. 15.

Pri nakupovanju
suknenega in manufakturnega
blaga se opozarja na tvrdko 58—46

HUGO IHL

Špitalske ulice šte. 4

Velika zaloga suknenih ostankov.

Ernest Fevnikar

na Dunajski cesti v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu svojo prvo in največjo zalogo vseh vrst

galanterijskega, norimberškega,

misionskega in virkanega blaga ter igrač

na debelo in drobno.

Dunanja naročila točno. — Cene nizke. 72—45

FILIP FAJDIGA

Zaloga in lastna izdelovalnica

sobne oprave

Prešernove (prej Slonove) ulice št. 50

priporoča svojo veliko 61—46

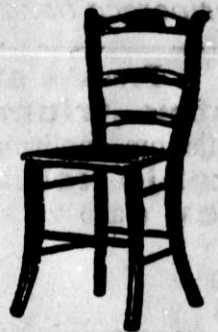
zalogo sobne oprave

vsake vrste garnitur i. t. d.

Jamči se, da je v blagu lastnega izdelka vedno
suh les.

MODROCE na peresih (Federmatratze), stole
in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem
točno po naročilu in po nizkih cenah. —

V Kranju se dobivajo stoli pri g. J. Anzeljcu na glavnem trgu.

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da se je

„pri avstrijskem cesarju“

v novozgrajeni hiši otvoril htel. 62—46

Priporočam slavnemu občinstvu prijazne sobe
za prenočišča.

Gostilna se nahaja še v stari hiši, kjer se točijo
pristna dolenjska, istrska in štajerska vina.

Za dobro postrežbo se jamči.

Gospodom posestnikom vozov je na razpolago konjski
hlev in prostorno dvorišče.

— CENE NIZKE. —

Fran Detter

LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1.

Prva in najstarejša 73—45

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastonj in poštnine prosti.

Dobro znana, že čez 30 let obstoječa stara gostilna

„pri Tišlerju“

Kolodvorske ulice št. 26

gredeč od kolodvora proti mestu na levo, na kar se slavno potujoče
občinstvo, da se izogne pomoti, posebno opozarja. Dobra postrežba,
vedno sveža okusna jedila, pristna vina, izborna, ob vsakem času
sveže pivo. Dalje je v tej staro-znani gostilnici vsikdar na razpolago
mnogo sob s snažnimi posteljami, vse po jako nizki ceni.

Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za mnogobrojni dosedanj
obisk, priporoča se naklonjenosti mestnega in kmetijskega občinstva
tudi za nadalje 113—40

Leopold Blumauer, posestnik in gostilničar.

Tedenski sejem v Kranju dne 28. m. m.

Prignalo se je 252 glav goveje živine, 3 telet, 68 prašičev, — ovac, — buš, — koz. 50 kg: pšenice K 7·50, prosa K 7·—, ovsa K 6·25, rži K 7·25, ajde K 6·—, ječmena K 7·—, fižola koka 10·—, ribničana K 9·50, krompirja belega K 2·—, rumenega K 2·20, deteljno seme K 45·— do K 51·—.

Št. 118.

18

Javna zahvala.

Gospod **Edvard Dolenz** iz Kranja podaril je povodom smrti svojega očeta gospoda **Franca Dolenz** za tukajšnje občinske reveže **100 K** in se mu izreče za ta veldušni dar tem potom javna hvala.

Mestno županstvo v Škofji Loki.

Vizitnice in kuverte
po zelo nizkih cenah
priporoča tiskarna Jv. Pr. Lampret v Kranju.

Proda se **stružnica** s kolesom, **šraubštok**, **triumf**, stroj za poliranje z vijakom (polirmašina), majhen stroj za rezanje koles, stroj za poliranje točakov (šaco za steklo) za skupno ceno 50 kron.

15—3

Anton Murovec

urar v Radovljici.

Nova, še ne mnogo rabljena
ročna harmonika

dunajskega sistema se po nizki ceni **proda.**

Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo «Gorenjca».

11—2

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

1—3

pri **Albinu Rantu**, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K 50 vin.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Loterijska srečka dne 26. januarja t. l.

Trst: 10 51 23 69 44

Kavarna Jäger **jutri v soboto**
2. februarja
vso noč odprta

21—1

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge
po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje iz lastnega.

✕

Stanje vlog: 2.281.217 kron 57 vinarjev. — Stanje hipoteknih
posojil 1.615.436 kron 73 vinarjev.

4—3

Učenec

iz dobre hiše se sprejme v manufakturno štacuno.

Natančneje se izve pri **Fr. Ks. Sajovic**, hôtel «Nova pošta»
v Kranju.

19—1

Dobra kupčija!

Podpisani prodaja **parni mlin v Pulju**. Plačilo
15 let po 5% obresti. Pripravljen bi bil tudi menjati s
kakim gozdom ali zemljiščem na Kranjskem.

Zaradi natančnejših poizvedb naj se blagovoli obrniti na po-
sestnika

20—1

Anton Deghenghi

Kranj, «Vila Ana».

Pes

dr. Lukana se je **izgubil** vtorek, dne 29. januarja v Britofu. Pes je
majhen in kosmat (Rattler) in sliši na ime «šufti». Kdor ga pri-
pelje, naj ga odda «pri Mubiju» («Nova pošta») v Kranju, kjer dobi
plačilo.

19—1

*** Pozor! ***

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu

priporoča od svoje najstarejše, glasovite in najzmožnejše

tovarne za gasilno orodje

sl. gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovije sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; «univerzalno», prikladno za male občine, ki se nosijo ali vozijo; parne brizgalnice, vodonoše, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice i. t. d., cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje čelade, pase, sekirice, lestve ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za acetilen-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste, Gasilna društva, občine in poštene kmetovalci-gospodariji plačujejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franco na vsak kolodvor.

— Cenike pošiljamo brezplačno in poštnine prosto. —

10—3

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Največja tovarniška zaloga sukna

J. Grobelnik Ljubljana, Mestni trg 20priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst 77—46
suknenega blaga

jägerndorfskih, brnskih in angleskih štofov, vsake vrste letnega in zimskega lodna, kakor tudi mnogovrstnega

manufakturnega blaga

hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. — Velika zaloga volnenega in bombažnega blaga za ženske obleke, svilnatih in volnenih robcev.

Krojačem, ki stržijo mnogo blaga, posebno znižane cene.

Bogata zbirka vzorcev sukna se razpošilja na zahtevanje.

Prodaja na drobno in debelo.

Ceneji nakup kot posod drugod.

IVAN KORDIKtrgovina z galanterijskim blagom
Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo na drobno in na debelo

jedilnih in kuhinjskih potrebščin

z alpeke in alpake-srebra, in veljajo predmeti iz alpeke (trpežne bele kovine):

1 tucat žlic, navadnih gld. 4-40,	težkih gld. 5-50
1 " za kavo " 2-20,	" " 2-60
1 " nožev ali vilic " 6-—,	" " " "
1edna velika žlica za mleko gld. —80,	za juho gld. 2-—
Noži in vilice z roženim, košenim ali trdo-lesnim ročajem:	
12 parov navadnih od gld. 1-80 do gld. 3-—	
12 " boljših " " 3-50 " 7-50	

Svečniki iz alpeke, visoki 21 24 26 1/2 cm

84—45 gld. 2-— 2-30 2-60

Adolf Hauptmann

tovarna 75—46

oljnatih barv, firnežev, lakov
in kcleja

v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

G. Tönnies, Ljubljana

tovarna za stroje, železo in kovinolitnica

priporoča kot posebnost vse vrste
stroje za slamoreznice
in žage. 81—46Prevzame in izvršuje stav-
binska in tesarska dela.

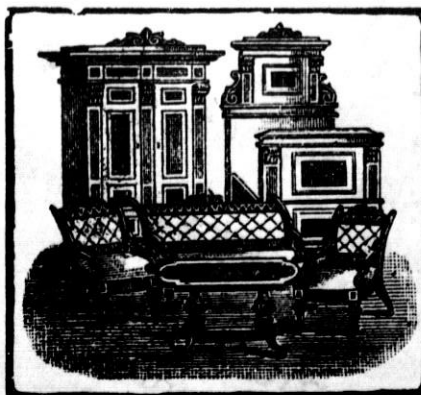
Bredtiskarija.

Franja Meršol Ljubljana
Mestni trg 18

priporoča svojo veliko 82—46

zalogo pričetih in izdelanih ročnih del
in vsa v to sklopo spadajoča dela. Prejemam vsakovrstna
bela, zlata in svilnata ročna dela

(monogrami).

Vsa dela se izvršujejo točno in po nizkih cenah. — Zunanja
naročila točno.**R. LANG, Ljubljana (Kollzej)**tovarna za modroce na peresa
in posteljno oprave, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjatev, poč-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 76—46

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

106—41 **AVGUST-a ŽABKAR-ja** priporoča
različnih mrežastih ograj za pašnike, vrtove, okna, vrata i t d. kakor tudi vsa
druga ključavničarska dela. — Nizke tovarniške cene. — Točna in solidna posredba.**Prva električna ljubljanska**
v
tovarna mrežastih ograj

Proti malokrvnosti.

Železnato vinolekarnarja **G. Piccoli-ja**
v Ljubljanidvornega založnika Nj. svetosti
papeža

ima v sebi 90 krat več železa

kakor druga po reklami nezasužno sloveča kina-železnata
vina, katera često nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno
namizno vino. 161b—28Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina
pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabeledih
osebah, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in
bolehavih otrocih.

Dobiva se v steklenicah po pol litra za 1 gld.

Neveste, pozor!
Najboljša in naicenejša
kuhinjska posoda

kakor tudi

oprava

dobi se pri

Viljemu Killerju
v Kranju.

12-3

**Vsaka
gospodinja
in mati**

se mora blagrovati,
katera rabi z ozirom
na zdravje, varčnost
in dobri okus Kath-
reiner-Kneippovo
sladno kavo (pristno
samo v znanih izvir-
nih zavrtkih).

5-3

Soba

z dvema posteljama in s hrano se takoj odda.

Več se izve pri upravnistvu «Gorenjca».

17-2

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena
188-10 že mnogo let, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkoczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder
se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštanim
povzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim na-
vodilom o uporabi.

Za štedilne gospodinjke, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneze,
malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto
brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkoczyja

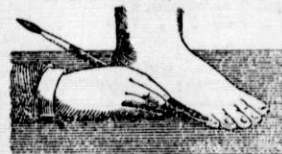
Kakao sladni čaj priporočila kot tečno, krepilno, zdravo in naj-
ceneje hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kile
vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporočila: Doktorja pl. Trnkoczyja
Želodčne kaplice. Izborna sredstvo za zelodec. Deluje pomir-
jujoče, krepilno, bolest utesujoče, tek vzbujajoče, čisti
zelodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, zelodec čistilne. Čistijo zelodec, odvajajo
blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje zelodca brez
vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah.
Skatlja 42 h, šest skatlje 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Skatlja
80 h, tri skatlje 2 K.

Prsni, plučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko
raztvarljivim apnenim železom, utesuje kašelj, raztvarja sliz,
lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol
tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv
je kot boli utesujoče, lajšajoče drgnjenje v krizu, rokah in
nogah, kot novo poživljuje drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu.
Steklenica 1 K, šest sieklenic 4 K 50 h.

Varstvena znamka.

Tinktura za kurja očesa,
preizkušeno sredstvo proti boleznim
kurjim očesom, bradavicam, roženici,
zuljem in ozeblinam. Ima to veliko
prednost, da je treba s priloženim
čopičem bolno mesto zgolj namazati.
Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb
p. n. ekonomov, poljedelcev,
živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in
krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja
pl. Trnkoczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkoczyja

Živinski redilni prašek za no-
tranjo rabo pri kravah,
volih in konjih. Ze blizu 50 let z
najboljšim uspehom uporabljevan,
kadar krave nočejo zreti, in da se
zholjsuje mleko. Zavojček z navodilom
glede uporabe 1 K, pet zavojčkov
samo 4 K.

Praščji redilni in krmilni prašek.
Varstveno in dietetično sredo-
stvo za prašice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsce. Za-
vojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Varstvena znamka.

Pozor! Ta prašek dobite v vseh prodajalnah in tudi kakao sladni čaj.
Če jih pri Vas ne dobite, potem pišite na lekarno Trnkoczyjevo v
Ljubljano.

**Ljubljanska
kreditna banka**

v Ljubljani

Špitalske ulice številka 2.

Nakup in prodaja vseh vrst rent,

državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d.

za najkulantnejših pogojev.

Posojila na vrednostne papirje
proti nizkim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje

denarnih vlog na vložne knjižice,

na tekoči račun in na

giro-conto s 4 1/2 % obrestovanjem

od dne vloge do dne vzdiga.

Eskompt menjic najkulantneje.

Borzna naročila. 189-20

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni,
za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom
stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. —
Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru.
Uredništvo in upravnistvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravnistvu naj se blagovoliijo pošiljati naročnina,
reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, urednistvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.